

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**Komisja
Administracji
i Spraw
Wewnętrznych**

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
ROZWOJU I PROMOCJI OCHOTNICZYCH
STRAŻY POŻARNYCH
(NR 6)
z dnia 22 lutego 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych

– podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji Ochotniczych Straży Pożarnych (nr 6)

22 lutego 2022 r.

Podkomisja stała do spraw rozwoju i promocji Ochotniczych Straży Pożarnych, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Hreniaka (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja na temat form wsparcia Ochotniczych Straży Pożarnych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Hejduk** zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **Marek Ryszka** prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, **Wiesław Leśniakiewicz** wiceprezes Zarządu Głównego Ochotniczych Straży Pożarnych RP, **Stefan Dunin** kierownik Wydziału Współpracy Regionalnej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Szanowni państwo, witam na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw rozwoju i promocji Ochotniczych Straży Pożarnych. Oficjalnie otwieram posiedzenie podkomisji.

Szanowni państwo, zgodnie z zaproszeniem, tematem dzisiejszego posiedzenia jest kwestia współpracy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z ochotniczymi strażami pożarnymi.

Chcę serdecznie przywitać gości. Zacznę od zastępcy komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej, pana nadbrygadiera Krzysztofa Hejduka. Witam również przedstawicieli wojewódzkich funduszy ochrony środowiska. Wiem, że jest z nami przewodniczący konwentu wojewódzkich funduszy ochrony środowiska pan prezes Marek Ryszka. Witam innych przedstawicieli wojewódzkich funduszy, którzy łączą się z nami zdalnie. Witam również przedstawicieli Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Tutaj mam zgłoszenie, że będzie z nami zastępca prezesa, pan Paweł Mirowski. Widzę, że jest również kierownik Wydziału Współpracy Regionalnej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska pan Stefan Dunin. Witam starszego brygadiera, pana Grzegorza Capa, zastępcę dyrektora Biura Logistyki. Witam pana Wiesława Leśniakiewicza, wiceprezesa Zarządu Głównego OSP RP, byłego komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej. Witam również panie i panów posłów. Chyba przywitałem wszystkie osoby, które są dzisiaj z nami.

Jak powiedziałem, dzisiaj chcemy dokonać przeglądu, jak wygląda współpraca i koordynacja w ramach kraju, jak ta współpraca jest oceniana przez stronę Zarządu Głównego OSP, Państwową Straż Pożarną, również przez narodowy fundusz i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska. Chcę rozpocząć od podziękowań. Myślę, że wszyscy, którzy mają styczność ze strażakami ochotnikami, wiedzą, jak ogromnym wsparciem dla

nich są środki z narodowego funduszu i z wojewódzkich funduszy. Myślę, że w imieniu wszystkich członków Komisji mogę podziękować za to wsparcie.

Szanowni państwo, jeżeli członkowie Komisji zgodzą się, zgodnie z zaproszeniem proponuję następującą kolejność pracy w trakcie dzisiejszego posiedzenia podkomisji. Najpierw poproszę przedstawiciela Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o przedstawienie informacji. Jest z nami pan Stefan Dunin. Następnie poproszę pana Ryszkę, prezesa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie o przedstawienie informacji, jak z ich strony wygląda wsparcie dla ochotniczych straży pożarnych. Później poproszę pana komendanta, przedstawiciela Zarządu Głównego OSP, o ocenę. Mając pełną wiedzę, później posłowie będą mieli możliwość zadania pytania ze swojej strony.

Mam prośbę, czy pan Stefan Dunin, reprezentujący Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, może połączyć się z nami? Dzień dobry. Dostaliśmy informację, że pan będzie w zastępstwie pana prezesa Pawła Mirowskiego. Bardzo proszę o wstępne informacje, jak dzisiaj wygląda współpraca z punktu widzenia Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, co planujecie, gdzie według państwa należałoby poprawić pewne elementy, jeżeli takowe istnieją? Bardzo proszę.

Kierownik Wydziału Współpracy Regionalnej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Stefan Dunin:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przedstawię trochę danych historycznych, bo myślę, że to jest bardzo ważne dla państwa. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska udzielają wsparcia dotacyjnego jednostkom ochotniczych straży pożarnych na podstawie programu priorytetowego – Ogólnopolski Program Finansowania Służb Ratowniczych. Program ten został przyjęty przez zarząd w maju 2018 r., natomiast w 2020 r. został zmieniony i do pierwszej części tego programu – dofinansowanie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych, czyli samochodów gaśniczych – dodał część drugą: dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Proszę państwa, teraz przedstawię pokrótce pierwszą część, która jest realizowana od 2018 r. Celem pierwszej części programu jest dotacja do zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych dla organizacji pozarządowych uprawnionych do wykonywania ratownictwa górskiego, wodnego oraz jednostek OSP. Program będzie realizowany w latach 2018–2025. W ramach tego programu planowany jest zakup 1900 sztuk pojazdów ratowniczo-gaśniczych w celu prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń. Budżet programu wynosi 556 000 tys. zł dla bezwrotnych form finansowania, czyli dla dotacji. Beneficjentem końcowym są podmioty, z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych, wskazane w zestawieniach sprzętu przewidzianego do dofinansowania na dany rok ze środków narodowego funduszu i wojewódzkich funduszy, zatwierdzony przez ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz ministra klimatu i środowiska na podstawie porozumienia ministrów w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowisk. Zestawienia zawierają w szczególności: wskazanie jednostek organizacyjnych ubiegających się o dofinansowanie, sprzęt, którego zakup przez dane jednostki organizacyjne będzie dofinansowany, koszt poszczególnych zadań (kwotę dofinansowania i udzielania kosztów kwalifikowanych zadania), uzasadnienie zakupu i celu, w jaki sprzęt będzie wykorzystywany.

Program jest realizowany łącznie ze wszystkimi 16. wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na których spoczywa ciężar realizacji i zadań związanych z wdrażaniem programu. Fundusze te, oprócz współfinansowania zakupu sprzętu, rozpatrują złożone wnioski o dofinansowanie, zawierają z beneficjentami umowy o dofinansowanie, prowadzą rozliczenia finansowe, kontrolę i sprawozdawczość. Głównym zadaniem narodowego funduszu jest koordynacja realizacji programu w skali ogólnopolskiej oraz zapewnienie uzupełnienia środków dla WFOŚiGW na realizację programu do poziomu wskazanego przez ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz ministra klimatu i środowiska.

Proszę państwa, zgodnie z porozumieniem, dofinansowanie przedsięwzięć, środków narodowego funduszu i wojewódzkich funduszy może wynosić do 50% kosztów kwalifikowanych planowanych zakupów w kwocie nie mniej niż 100 tys. zł dla danego zadania. Teraz ważna informacja. Na realizację programu w latach 2018–2021 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczył kwotę 355 200 tys. zł. Mogę powiedzieć, że w 2018 r. było to 71 618 tys. zł, w 2019 r. – 108 000 tys. zł, w 2020 r. – 125 000 tys. zł, w 2021 r. – 50 000 tys. zł, co razem daje 355 200 tys. zł. W latach 2018–2021 w ramach programu zakupiono 1541 samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz wsparto dotacyjnie jednostki działające w zakresie ratownictwa wodnego i górskiego. Zakupiono 64 pojazdy – quady, łodzie, przyczepy, które są w zestawieniu sprzętu. W 2022 r. na realizację programu planuje się kwotę 23 000 tys. zł, przy udziale środków wojewódzkich funduszy w kwocie 12 200 tys. zł. To jest podsumowanie części pierwszej, czyli zakupu samochodów i sprzętu dla WOPR i GOPR.

Teraz przejdę pokrótce do przedstawienia sprawozdania z realizacji drugiej części programu. Celem części drugiej jest dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek OSP, podniesienie gotowości bojowej lokalnych służb ratowniczych poprzez doposażenie jednostek OSP w sprzęt niezbędny do zapobiegania i likwidacji skutków katastrof naturalnych. Program realizowany jest w latach 2020–2024 wspólnie z wojewódzkimi funduszami. W jego ramach jest planowane wsparcie co najmniej 2 880 jednostek ochotniczych straży pożarnych, przy czym każdy z wojewódzkich funduszy udzieli wsparcia co najmniej 180 jednostkom OSP. Budżet na wszystkie lata wynosi 72 000 tys. zł. Dofinansowaniu będą podlegać zakupy sprzętu i wyposażenia wyszczególnione w wykazie rzeczowym sprzętu. Powyższe zakupy mogą być dofinansowane do 100% kosztów kwalifikowanych ze środków narodowego funduszu, lecz nie więcej niż 25 tys. zł dla jednej jednostki ochotniczej straży pożarnej. Oczywiście dopuszcza się możliwość dofinansowania z innych źródeł, w szczególności ze środków wojewódzkich funduszy. Program jest realizowany łącznie ze wszystkimi 16. wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska. Fundusze te, oprócz możliwości współfinansowania, również rozpatrują złożone wnioski o dofinansowanie, prowadzą umowy, potwierdzają rozliczenie finansowe, kontrole i sprawozdania. Nowy nabór na 2020 r. z alokacją 16 000 tys. zł, czyli po 1 000 tys. zł dla każdego funduszu wojewódzkiego jest realizowany od 14 do 25 lutego. Wojewódzkie fundusze występują do nas z wnioskiem i później jest procedura przyznania i podpisania umowy na realizację drugiej części programu.

Proszę państwa, pokrótce przedstawię państwu, ile umów wojewódzkie fundusze podpisały z ochotniczymi strażami pożarnymi. W 2020 r. było 2111 ochotniczych straży pożarnych, czyli tyle dostało wsparcie ze wszystkich wojewódzkich funduszy. W 2021 r. ten program był jeszcze realizowany w taki sposób, że wojewódzkie fundusze już zawarły umowę, ale jeszcze nie mogły przesłać nam całej sprawozdawczości. Wydłużyliśmy trochę okres realizacji programu do marca ze względu na pandemię, natomiast w tej chwili mamy 1623 podpisanych umów z jednostkami OSP. Jak powiedziałem, w 2020 r. była rekordowa liczba – 23 869 tys. zł przeznaczone na wsparcie OSP, w 2021 r. na razie mamy sprawozdawczość na kwotę 13 900 zł, ale jeszcze z dwóch wojewódzkich funduszy nie trafiła do nas sprawozdawczość.

To wszystko. Jeśli pojawiają się pytania, z przyjemnością odpowiemy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Myślę, że będą pytania. Poproszę pana przewodniczącego konwentu wojewódzkich funduszy ochrony środowiska, pana prezesa Ryszkę, jeżeli jest z nami, o kilka słów uzupełnienia i później przejdziemy dalej.

Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie Marek Ryszka:

Dzień dobry. Witam bardzo serdecznie. Panie przewodniczący, państwo posłowie, jak najbardziej potwierdzamy dane, które przedstawił pan kierownik Dunin z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Wojewódzkie fundusze dostrzegają wielki potencjał, wielką pomoc jaką niosą ochotnicze straże pożarne naszym mieszkańcom. Jak można na nich liczyć, było chociażby okazane w sytuacji pandemii. Od 2018 r. sukcesywnie dofinansowujemy ich podstawową działalność w zakresie

zakupu pojazdów specjalistycznych, doposażenia w sprzęt. Również z własnej inicjatywy wojewódzkie fundusze podjęły próbę i realizują wnioski w zakresie poprawy sprawności energetycznej strażnic. Jak wszyscy doskonale wiemy, budynki strażnic mają kilkanaście lat, często nie były dofinansowywane, remontowane, ale sprzęt, samochody, które kupujemy, są nowoczesne na ten moment i potrzebne są dobre warunki ich przechowywania. Możemy powiedzieć, że w zależności od zasobności wojewódzkiego funduszu, bo nie wszystkie mają możliwości finansowe, udzielamy takiego wsparcia. To jest wsparcie zasadniczo w zakresie poprawy sprawności energetycznej, montażu instalacji fotowoltaicznych – to też jest bardzo ważne, aby obniżyć koszty działalności. W nawiązaniu jeszcze do wystąpienia pana kierownika Dunina, chcę powiedzieć, że zrobiliśmy statystykę i na 2021 r. nie było podpisanych 1,1 tys. umów. My już wiemy, że było ich podpisanych ponad 3 tys. w zakresie dofinansowania samochodów, doposażenia w sprzęt, doposażenia strażnic. Realizujemy jeszcze jeden ciekawy program. Wojewódzkie fundusze z własnej inicjatywy realizują program wsparcia młodzieżowych drużyn pożarniczych. Chodzi o to, żeby przy ochotniczych strażach pożarnych, których historia nierzadko sięga 100 lat, powstawały młodzieżowe drużyny pożarnicze. Chodzi o to, żeby młodzież, którą często tracimy przy komputerach i telewizorach, aktywizować w pomoc, uczyć niesienia pomocy mieszkańcom wsi, miast, bo wiemy, że ochotnicze straże pożarne też funkcjonują w miastach. To nie jest tylko domena polski powiatowej, ale to są również miasta. Dlatego zachęcamy młodzieżowe drużyny pożarnicze i ten program również jest realizowany. Na czym on polega? Polega między innymi na dofinansowaniu w sprzęt, oczywiście taki, którym moglibyśmy zachęcać młodzież do wstępowania do ochotniczych straży pożarnych, aby aktywizować młodzież, odciągać ich od komputerów i oczywiście uczyć niesienia pomocy.

Panie przewodniczący, to tak ogólnie o historii działalności wojewódzkich funduszy i realizowanych programów. Oczywiście wspólnie z narodowym funduszem realizujemy te dwa programy, ale również w zakresie poprawy jakości budynków, a także młodzieżowych drużyn pożarniczych. Dziękuję bardzo. Jestem do dyspozycji.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Oddaję głos panu komendantowi. Dla uporządkowania – dzisiaj mamy dwa programy koordynowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i realizowany przez wszystkie wojewódzkie fundusze, tj. „Duży strażak”, czyli samochody, i „Mały Strażak”, czyli drobniejszy sprzęt. Rozumiem, że tutaj mamy dwa programy, które są realizowane w niektórych województwach, a w niektórych nie, czyli mówiąc wprost – remizy i wsparcie młodzieżowych drużyn pożarniczych. W niektórych województwach to mamy, w niektórych nie mamy. To tak dla porządku.

Panie komendancie, bardzo proszę.

Zastępca komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej Krzysztof Hejduk:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, panie generale, komendancie, szanowni posłowie, na wstępie chciałbym bardzo podziękować za spotkanie i możliwość przedstawienia naszej współpracy, jako komendy głównej, zarówno z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska, jak i wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska. Od lat współpracujemy z narodowym funduszem i od tamtego roku, jak powiedział pan kierownik Dunin, działamy na podstawie porozumienia pomiędzy ministrem spraw wewnętrznych i administracji a ministrem klimatu, a co za tym idzie, z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska w zakresie współfinansowania (głównie komenda główna) zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek OSP, ale również dla jednostek Państwowej Straży Pożarnej, bo to jest istotne. Porozumienie dopuszcza również współfinansowanie do 50% samochodów dla Państwowej Straży Pożarnej. To jest istotne, ponieważ, jak pokazują statystyki, w 2016 r. było współfinansowanie zakupu 203 samochodów, a w tym roku planujemy już 521 samochodów. W 2020 r. było 597 samochodów, a w ubiegłym roku trochę mniej – 311, ale cały czas się rozwijamy. To współfinansowanie z różnych źródeł zakupu samochodów pomaga doposażyć jednostki OSP i PSP w niezbędny sprzęt. Mam dane z 2016 r., w którym było niecałe 3 000 tys. zł, dzisiaj dochodzimy do 160 000 tys. zł. Zatem widać jaki jest progres, jak dużo środków

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska przeznacza na dofinansowanie jednostek OSP i za to wielkie podziękowania.

Statystycznie patrząc, na zakup takiej liczby samochodów składają się nie tylko środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, ale również dotacja z budżetu państwa dla jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, jak i spoza, gdy dotację daje minister spraw wewnętrznych i administracji. Również odpis z firm ubezpieczeniowych, gdzie dysponentem jest komendant główny na podstawie ustawy o ochronie przeciwpożarowej. Odpis z ubezpieczenia od ognia jest przekazywany do komendanta głównego. Ten montaż finansowy dopiero pozwala nam na dokonywanie zakupu samochodu, ale nie tylko. My dofinansowujemy zakup drobnego sprzętu w ramach dotacji, remonty, jak i obozy młodzieżowych drużyn pożarniczych czy turniej wiedzy pożarniczej przy współudziale Zarządu Głównego OSP. Te pieniądze nie są małe, bo w 2020 r. dla jednostek OSP w krajowym systemie dotacja była przewidywana w wysokości 111 000 tys. zł, dla OSP spoza KSRG – 54 000 tys. zł, a z firm ubezpieczeniowych kwota prawie 16 000 tys. zł. To jest różnie w zależności od wpływów z firm ubezpieczeniowych. To wszystko powoduje, że w tym roku montaż finansowy pozwala nam na zakup 521 samochodów. Fakt, że od tego roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska dofinansowuje zakup nowych samochodów dla Państwowej Straży Pożarnej, skutkuje, że będziemy przekazywać więcej samochodów dla jednostek OSP. To jest obowiązek ustawowy. Zbędny, ale sprawny samochód z wypełnionym normatywem czasu użytkowania, który w tamtym roku zmniejszyliśmy zarządzeniem komendanta głównego na samochód średni – 8 lat, na samochód ciężki – 10 lat, jest przekazywany, jak każdy inny sprzęt, do jednostek OSP do dalszego użytkowania. Zatem my nie sprzedajemy samochodów, nie oddajemy do Agencji Mienia Wojskowego czy gdzieś indziej, jak to wygląda w innych służbach, tylko mamy obowiązek wspomóc jednostki ochotniczej straży pożarnej. Uważamy, że nasz Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy jest najlepszy na świecie, co pokazują ostatnie dni. Nie oszukujemy się, w takich działaniach, gdzie jest masowa ilość zdarzeń, a tylko przez weekend mieliśmy ponad 24 tys. zdarzeń, możemy tak szybko i sukcesywnie reagować i w przeciągu kilku dni usunąć skutki wichur i anomalii pogodowych. Zatem to nam bardzo pomaga w organizacji działań, w podejmowaniu szybkich reakcji. To nie są tylko zdarzenia pogodowe, ale na co dzień, dzięki temu, że Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy się rozwija i cały czas włączamy nowe jednostki do tego systemu, jest szybsza reakcja na potrzeby mieszkańców w danej miejscowości, w gminie czy powiecie. Zatem ten system jak najbardziej się sprawdza i dzięki środkom z różnych źródeł finansowania możemy doposażać, także remontować, jak i pomagać druhom ochotnikom. Z tego miejsca bardzo dziękuję druhom za zaangażowanie. Trudno nie wspomnieć, że po to była pisana i dzięki parlamentarzystom zatwierdzona ustawa o ochotniczych strażach pożarnych, która podnosi rangę druhów, daje pewne możliwości i przywileje.

To wszystko pokrótce. Jeżeli będą jakieś pytania, oczywiście służę danymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję. Jak wcześniej mówiłem, zapewne będą jeszcze pytania. Panie prezesie, bardzo prosimy. Później przejdziemy do naszych pytań.

Wiceprezes Zarządu Głównego Ochotniczych Straży Pożarnych RP Wiesław Leńnikiewicz:

Panie przewodniczący, państwo parlamentarzyści, panowie prezesi, panie komendancie, panie generale, bardzo dziękuję za możliwość udziału w tym spotkaniu, bo to są bardzo ważne informacje, które państwo przekazują. Niewątpliwie wsparcie ochotniczych straży pożarnych jest istotnym elementem budowania dobrego systemu bezpieczeństwa wewnętrznego naszego kraju i za to wsparcie serdecznie dziękuję wszystkim instytucjom, które łożą na rozwój ochrony przeciwpożarowej. Zresztą w ostatnich dniach widzimy zaangażowanie jednostek w działania związane z usuwaniem skutków anomalii pogodowych, wichur, które przeszły nad Polską. W dużej mierze jednostki OSP przejmują ciężar działań w małych miejscowościach. Widziałem na bieżąco na Mazowszu, gdzie mieszkam, jakie było mocne zaangażowanie (oczywiście koordynacja jest po stro-

nie Państwowej Straży Pożarnej) i umiejętność zarządzania zasobami ratowniczymi, gdy czasami ich brakuje.

Chcę wskazać na jeden element. Mam dane z 2021 r., gdzie partycypacja wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska w zakupach sprzętu jest na poziomie 25% całości kwot, które są wydatkowane. To jest duże wsparcie, jeżeli chodzi o zakupy pojazdów. Najwięcej było w województwie podlaskim, prawie 40% dofinansowania do zakupu pojazdów, potem jest województwo mazowieckie. Stąd partycypacja jest znakomita i znacząca, i to przynosi efekt, o którym mówił pan komendant, przywołując liczby kupowanych pojazdów dla jednostek OSP. Dziękujemy również za wsparcie energetyczne strażnic. To też jest ważny element obniżania kosztów funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych. To nie jest tylko obniżanie kosztów, ale poprawia się estetyka tych strażnic dzięki termomodernizacjom i innym elementom, które są składowymi funkcjonowania jednostek OSP, a przecież większość remiz jest własnością ochotniczych straży pożarnych. To nie są tylko obiekty gminne, ale to są remizy przynależne stowarzyszeniom. Również dziękujemy za wsparcie młodzieżowych drużyn pożarniczych. Jeżeli młodzieżowe drużyny dobrze funkcjonują, wiemy, że narybek, który przychodzi do OSP, przynosi kolejny efekt. Zostają nam strażacy, którzy są aktywni w dorosłym życiu, a tej aktywności potrzeba nam coraz więcej, patrząc na ilość zdarzeń i zwiększających się interwencji z udziałem OSP. Jak mówią statystyki, prawie 25% interwencji w kraju jest realizowanych wyłącznie przez jednostki OSP. Dziękujemy za współpracę z Komendą Główną PSP w tym zakresie, bo to jest duży element pokazania kierunków rozwoju jednostek OSP. Tutaj buduje się i kształtuje potrzeba mówiąca o tym, który region musi być właściwie dofinansowany. Nie mamy uwag w tym zakresie, współpraca jest na dobrym poziomie i za to chcę serdecznie podziękować.

Chciałbym prosić o jedną rzecz, jeśli już jesteśmy w gronie parlamentarzystów. Mamy tarczę antyinflacyjną. Czy nie należy się zastanowić, korzystając z tej tarczy, aby zmniejszyć VAT na sprzęt kupowany dla jednostek OSP? Pamiętam, że kiedyś ten VAT wynosił 8%. Być może w ramach tarczy uzyskałoby się zgodę Komisji Europejskiej na obniżenie VAT do 8%. To natychmiast zwiększy nam liczbę pojazdów i sprzętu, który ewentualnie będziemy kupowali dla jednostek OSP. Zostałoby nam 15% na realizację tego zadania. Stąd prośba, żeby udało się coś zrealizować w tym zakresie. Dziękuję za spotkanie. Jeśli będą pytania, chętnie odpowiem. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Zanotowałem, panie prezesie. Myślę, że przeprowadzimy rozmowy. Wiem, że są pytania. Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Agata Katarzyna Wojtyszek (PiS):

Witam wszystkich państwa serdecznie. Chcę tylko dopytać. Wszyscy widzimy, że wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska wspierają OSP od kilku lat i za to serdecznie dziękujemy. Dziękujemy za współpracę między funduszami a komendą, bo tylko dzięki tej pięknej współpracy możemy patrzeć na nowe wozy, wyposażenie strażaków. To przecież jest bezpieczeństwo naszych mieszkańców, ale też bezpieczeństwo druhów strażaków. Oni muszą czuć się bezpieczni, jadąc do trudnych sytuacji, komunikacyjnych wypadków, jak i ostatnich zdarzeń, które były związane z pogodą. Chcę dopytać o programy, które nie są ogólnopolskie, dotyczące wspierania młodzieżowych drużyn pożarniczych i termomodernizację strażnic. W których województwach one są realizowane i czy jest jakaś szansa, żeby realizować je na poziomie ogólnopolskim? Często uczestniczę w zjazdach podsumowujących pracę strażaków i w wielu miejscach ona rozwija się pięknie – jest wymiana pokoleń, jest dużo młodzieży. Jednak są takie miejsca, gdzie trudno pozyskać młodzież, a jeśli ona jest, zdarza się, że nie ma aktywności. Chociażby moje ostatnie niedzielne spotkanie – jestem trochę zaniepokojona, że jest piękna strażnica, wóz strażacki, a niestety istnieje zagrożenie, że to OSP przestanie istnieć. Myślę, że programy kierowane do młodzieży mogłyby zdecydowanie pomóc w takich miejscach i strażę skorzystałyby z nich, jeśli rozpropagowalibyśmy takie programy. Zatem proszę o odpowiedzi na pytania – gdzie to jest już realizowane i czy można prosić, aby one mogłyby być zrealizowane szerzej? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję. Myślę, że jeśli chodzi o odpowiedź, zastanawiam się, czy pan prezes Ryszka, czy pan Stefan Dunin? Chyba bardziej pan prezes Ryszka, jeśli mógłby odpowiedzieć, w których województwach funkcjonuje program? Uzupełniając to, co pani poseł powiedziała, wiem, że jest stworzony specjalny program dla młodzieżowych drużyn pożarniczych w ministerstwie. Myślę, że pan komendant mógłby powiedzieć ze dwa zdania na ten temat, bo też w tym uczestniczy. Najpierw poproszę pana prezesa o odpowiedź dla pani poseł.

Prezes WFOŚiGW w Warszawie Marek Ryszka:

Panie przewodniczący, pani poseł, powiem w ten sposób: poprawa sprawności straźnic OSP to program zainicjowany w 2020 r. W tej chwili realizuje go 12 wojewódzkich funduszy. Wynika to z zasobności funduszy. Są fundusze, które mają mniejsze przychody i nie są w stanie wyasygnować środków na tego typu działania. Natomiast młodzieżowe drużyny pożarnicze tak naprawdę zostały uruchomione w zeszłym roku. To są trzy wojewódzkie fundusze – Katowice, Kraków i Warszawa. Widzimy bardzo duże zainteresowanie tymi programami i prezydium konwentu będzie zachęcać wszystkie pozostałe fundusze, żeby podzielić część środków przeznaczonych na doposażenie w sprzęt, z programu realizowanego z narodowym funduszem, dla ochotniczych straży pożarnych i część dla tych, którzy w swoich strukturach wyodrębniają młodzieżowe drużyny pożarnicze. Ten program to jest doposażenie straźnic w sprzęt ochronny – ubrania, rękawice – tylko tutaj warunkiem jest, aby wśród dorosłych strażaków powstała młodzieżowa drużyna pożarnicza. My nie kupujemy ubrań, co więcej, przecież młodzieży nie możemy wysyłać do akcji ratowniczej. Chodzi o to, żeby dostawały finansowanie, doposażenie, wsparcie te drużyny OSP, które mają młodzież w swoich szeregach. Jak powiedziałem, na najbliższym konwencie będziemy rekomendować, żeby te programy były uruchamiane w kolejnych wojewódzkich funduszach w miarę posiadanych środków finansowych.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Rozumiem, że to jest komponent „Małego Strażaka”? W ten sposób należy na to patrzeć.

Posel Agata Katarzyna Wojtysek (PiS):

Może jeszcze dopytam, bo pan prezes powiedział, że 12 województw realizuje program poprawności energetycznej. Rozumiem, że 4 nie realizują? Czy mogę prosić o uściślenie?

Prezes WFOŚiGW w Warszawie Marek Ryszka:

Nie chcę popełnić błędu. Z danych, które posiadam, na pewno nie realizuje tego wojewódzki fundusz z Białegostoku, z Gdańska, z Kielc i z Rzeszowa.

Posel Agata Katarzyna Wojtysek (PiS):

Bardzo dziękuję. Może jeszcze pan komendant dopowie, na jakim etapie jesteście, co będzie można robić w ramach tego przygotowywanego programu? Będę wdzięczna.

Zastępca komendanta głównego PSP Krzysztof Hejduk:

Szanowni państwo, chodzi o program we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Tutaj komendant Adam Konieczny współpracuje, gdyż podlega mu biuro edukacji. W tej chwili jest opracowywany taki program, żeby można było wykupić po kilka godzin zajęć z dziećmi czy młodzieżowymi drużynami pożarniczymi na terenie każdej gminy i jednostki. To jest główne założenie programu. Nie powiem o szczegółach, ile będzie godzin, bo to jest w fazie liczenia. Zależy, ile środków będzie wyasygnowanych na ten cel, ale taki program w tej chwili się tworzy i mam nadzieję, że ruszy w tym roku, żebyśmy mogli wyjść naprzeciw oczekiwaniom dzieci, które zgłaszają się do jednostek OSP. Podam państwu przykład, będąc prezesem OSP, jaki jest efekt kupienia nowego samochodu. Kupienie nowego samochodu do jednostki powoduje dodatkowy napływ ludzi, mieszkańców, którzy chcą wstępować do OSP. To jest naprawdę niewiarygodny efekt. Mogę to potwierdzić z własnego doświadczenia. Dzięki temu pojawiło się wiele osób dorosłych, którzy chcą nieść pomoc i faktycznie się udzielają. Drugi efekt jest taki, że dwa lata temu stworzyliśmy nabór do młodzieżowej drużyny pożarniczej u mnie w jednostce i od razu zgłosiło się ponad 40 dzieci. To jest efekt pokazów, które robią strażacy przed jednostką,

wykorzystania imprez, które są w gminach czy powiecie, czy jeżdżenia do szkół, przedszkoli. Rodzice też widzą, co się dzieje i ten efekt jest niewiarygodny. Przynajmniej raz w miesiącu odbywają się zbiórki i są przeróżne zajęcia – pierwsza pomoc, rozwijanie odcinków, tory przeszkód itd. Program, który chcemy zrobić z ministerstwem edukacji, jest po to, aby zachęcić jeszcze bardziej. To jest narybek, który za chwilę będzie młodzieżą lub dorosłymi. Chcemy, żeby nie padały nam jednostki OSP w przyszłości. Powiem więcej, jako komenda główna znowelizowaliśmy przepisy i program szkolenia. Już dzisiaj możemy szkolić młodzież od 16. roku życia, przygotowując ją do działań ratowniczo-gaśniczych. Oni już dzisiaj za zgodą rodziców mogą uczestniczyć w szkoleniu, żeby kończąc 18 lat mogli od razu być strażakami, którzy pojadą do działań. To jest coś, co wcześniej nie było możliwe i nie praktykowało się. To już zostało wprowadzone w życie i funkcjonuje.

To wszystko pokrótce.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Panie generale, jeżeli członkowie Komisji pozwolą, myślę, że odbędziemy takie spotkanie na jednym z kolejnych posiedzeń naszej Komisji, kiedy program międzyresortowy bardziej się skryształizuje. Wiem, że trwają prace, będą możliwości różnych form dotacji. Wtedy, jako Komisja, na pewno zajmiemy się tym tematem i mam nadzieję, że zostaną wzięte pod uwagę jakieś elementy w dyskusji, które się pojawiają.

Teraz oddaję głos panu posłowi Adamczykowi. Widzę panią poseł na ekranie. Jeszcze pan prezes, następnie ja również pozwolę sobie zadać pytanie. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Rafał Adamczyk (Lewica):

Panie przewodniczący, panie komendancie, panie generale, szanowne posłanki, posłowie, szanowni państwo, trzy wątki, które tutaj padły. Pierwszy najważniejszy, jeśli chodzi o obniżenie VAT-u na zakupiony sprzęt. O tym już dyskutowaliśmy kilka spotkań wcześniej. Myślę, że mogę powiedzieć w imieniu całej Komisji, że jesteśmy za obniżeniem, ale pan przewodniczący kiedyś stwierdził, że wszystko zależy od Ministerstwa Finansów.

Cieszy fakt, że w tym roku pojawia się dofinansowanie na samochody lekkie, bo to bardzo dużo znaczy dla jednostek OSP, które działają na terenie powiatów. W ich imieniu mogę podziękować za to. Mam jedno podstawowe pytanie w zaprezentowanym obszarze, które chciałem zadać – dlaczego w 2021 r. dofinansowanie było na poziomie jedynie 50 000 tys. zł, o czym mówił pan kierownik, przedstawiając informację? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Czy jest z nami pan kierownik Stefan Dunin? Bardzo proszę o odpowiedź.

Kierownik Wydziału w NFOŚiGW Stefan Dunin:

Proszę państwa, takie są ustalenia zarządu z Państwową Strażą Pożarną i ustalenia na podstawie porozumienia dwóch ministrów. Taki jest plan wdrażania na cały okres funkcjonowania programu. Oczywiście musimy tak dzielić kwotę 550 000 tys. zł, żeby starczyło na cały okres funkcjonowania programu. Takie były ustalenia. To też jest związane z tym, że w programie jest zapisane do 50% kosztów kwalifikowanych. Montaż finansowy z innych źródeł musi być dostępny dla jednostek ochotniczej straży pożarnej. To nie jest tak, że wszystkie jednostki mogą uzbierać 50% i możemy zrealizować zakup samochodów. Takie było zapotrzebowanie i ono zostało wykorzystane w stu procentach.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Teraz pozwolę sobie zadać pytanie i oddaję głos pani poseł. Pytanie jest do pana prezesa Ryszki. Zacznę jeszcze raz od podziękowań, gdyż widzimy pozytywną rolę, jeżeli chodzi o wojewódzkie fundusze i narodowy fundusz. Jednak mam pytanie do pana prezesa, być może również do pana prezesa Zarządu Głównego OSP odnośnie do kwestii związanej z biurokracją, przede wszystkim, jeżeli chodzi o „Małego Strażaka”. Bardzo często, gdy rozmawiamy ze strażakami ochotnikami, oni są bardzo wdzięczni za możliwość przekazania środków na „Małego Strażaka” przez wojewódzki i narodowy fundusz. Wiem, że również gminy, komendanci powiatowi PSP mocno pomagają w rozliczeniu tych środków. Jednak dostaję sygnały, że „Mały Strażak” jest

trudny do przebrnięcia, jeżeli chodzi o kwestię dokumentacji. Mam prośbę do pana prezesa Marka Ryszki, czy na konwencji byłaby szansa, żeby przeprowadzić taką rozmowę odnośnie do odbiurokratyzowania pewnych spraw? Byłbym bardzo wdzięczny. Każdy z nas ma z tyłu głowy, że po drugiej stronie mamy wolontariuszy, strażaków druhów, którzy nie są zawodowcami. Zapewne wszyscy chcieliby im pomóc przy kwestiach związanych z dokumentacją i rozliczeniami. Jeszcze raz podkreślam, dziękując za te środki, bo to jest bardzo ważne. To taka delikatna sugestia. Jeżeli pan prezes może się odnieść do tego, bardzo proszę.

Prezes WFOŚiGW w Warszawie Marek Ryszka:

Panie przewodniczący, oczywiście, jestem jak najbardziej za zminimalizowaniem biurokracji, ale niestety wojewódzkie fundusze dysponują środkami publicznymi i te środki musimy rozliczać w taki sposób, żeby nikt nigdy w sytuacji kontroli nie zarzucił nam, że środki są wydatkowane w sposób nierzetelny, nieracjonalny i nieefektywny. Wojewódzkie fundusze finansują zadania, nie patrząc na zysk, tylko efekt ekologiczny. Rozliczmy się ze środków z efektu ekologicznego, czyli to, co nasze środki przynoszą dla środowiska. Tutaj mówimy o nadzwyczajnych zagrożeniach dla środowiska, czyli o pomocy osobom, które będą realizowały te programy, zadania, zatem musimy mieć rozliczone środki. Przyjmuję sugestię pana przewodniczącego i będziemy rozmawiali w gronie prezesów, żeby te wnioski były jak najmniej skomplikowane. One są mało skomplikowane. Czasami wystarczy przeczytać jeden raz ze zrozumieniem i wypełnić wniosek. Często jest tak, że nie każdemu chce się nawet przeczytać ten wniosek. Wystarczy raz przeczytać i naprawdę wiele spraw wyjaśnia się na początku. Oczywiście przyjmuję sugestię pana przewodniczącego. Będziemy rozmawiali na konwencji, żeby jeszcze bardziej to uprościć, aby nie było wątpliwości.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie, za to miłe i dobre słowo. Pani poseł Urszula Nowogórska. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Urszula Nowogórska (KP):

Dzień dobry państwu. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, za udzielenie głosu. Szanowne koleżanki i koledzy posłowie, panowie generałowie i prezesi, z wielką uwagą przysłuchuję się dyskusji, która toczy się na forum podkomisji i chciałam również dołączyć się do podziękowań. Mając doświadczenie samorządowe, wiem, że kiedy dokonuje się zakupów inwestycyjnych, np. samochodów bojowych, średnich czy ciężkich, kosztuje to sporo pieniędzy i zazwyczaj trudno jest, aby jedna formuła finansowa była wystarczająca do realizacji inwestycji. Zazwyczaj dochodzi do montażu finansowego pomiędzy jednostkami samorządów terytorialnych, pomiędzy wojewódzkim funduszem i funduszami Państwowej Straży Pożarnej. Dzięki temu montażowi udaje się dokonywać potrzebnych zakupów sprzętu pożarniczego i to jest dołożenie bardzo dużej cegiełki do podnoszenia bezpieczeństwa na terenie naszego kraju, jeżeli chodzi o działalność przeciwpożarową. Również motywuje się ludzi do tego, żeby przychodzili do ochotniczych straży. Wiadomo, że jeśli mamy nowy sprzęt, jest większa atrakcyjność ofertowa. To rzeczywiście zachęca ludzi do udzielania się w ochotniczych strażach pożarnych.

Chcę również zapytać, korzystając z tego, że jesteśmy na forum podkomisji, która zajmuje się rozwojem i promocją ochotniczych straży pożarnych. Jestem już po kilkunastu posiedzeniach walnych zebrań ochotniczych straży pożarnych, na których reprezentuję środowisko nie tylko jako poseł, ale również jako członek OSP. Wspominam, że będzie tworzony program, który ma na celu utworzenie i wspieranie rozwoju młodzieżowych drużyn pożarniczych. Również wspominam, że tak naprawdę toczą się prace pomiędzy dwoma ministerstwami – pomiędzy Ministerstwem Edukacji i Nauki a Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji. Korzystając z okazji, chcę przekazać głos, który płynie z terenu, że środowiska druhów ochotników, jak również ze środowiska przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej, że byłoby zdecydowanie lepiej, gdyby za realizację i wydatkowanie środków w ramach tego programu odpowiadało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nie dlatego, że wynika to z jakiś uprzedzeń, tylko dlatego, że to ministerstwo ma duże doświadczenie w realizacji różnych programów, wspie-

raniu i szkoleniu ochotniczych straży pożarnych i druhów ochotników. Tutaj zdecydowanie lepiej, ze względu na posiadaną wiedzę i doświadczenie, byłoby zrealizowanie tego programu. Oczywiście przychylam się do głosu o obniżenie do 8% VAT-u na zakup sprzętu pożarowego, bo to jest sprawa bardzo potrzebna. Z uwagi na wyższe ceny, które mamy, zaoszczędzone środki można by przeznaczyć na większe zakupy.

Jeszcze jedna sprawa, która bardzo mnie interesuje. Reprezentuję województwo małopolskie. Chcę zapytać, jak Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Krakowie przymierza się do realizacji programów, o których wspominał pan prezes i jakie są terminy naboru? Jaki jest procent zabezpieczenia czy zaspokojenia potrzeb ochotniczych straży pożarnych w ramach składanych wniosków? Chodzi mi o to, na ile wystarcza pieniędzy, żeby sfinansować wnioski, które są składane przez OSP? Jeśli mogę prosić o odpowiedź na te pytania, będę ogromnie wdzięczna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Jeśli chodzi o drugie pytanie, pani poseł, nie wiem, czy pan prezes Marek Ryszka czuje się na siłach? Panie prezesie, czy możemy za pana pośrednictwem poprosić, o przekazanie tej informacji panu prezesowi w Krakowie?

Poseł Urszula Nowogórska (KP):

Panie przewodniczący, nie ma potrzeby. Myślałam, że jest obecny przedstawiciel wojewódzkiego funduszu z Krakowa. Sama dopytam w ramach własnych kontaktów. Natomiast proszę o odpowiedź na pozostałe pytania.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dobrze. Oddam głos panu komendantowi. Jak dobrze rozumiem, bo uczestniczyłem w dwóch spotkaniach w ministerstwie dotyczących młodzieżowych drużyn pożarniczych, głównym elementem, który będzie dokonywał rozliczeń, będzie Państwowa Straż Pożarna, komendanci powiatowi. Zatem trochę odpowiadam pani poseł na to pytanie. Jeżeli chodzi o ten program, jak wspominałem, porozmawiam z przedstawicielami MSWiA i ministerstwa edukacji. Jak tylko będziemy mieli przybliżony kształt tego programu czy będziemy przy końcu prac wewnętrznych, obiecuję, że odbędziemy tutaj takie spotkanie, bo rozumiem, że jest zainteresowanie członków Komisji, pań i panów posłów. Po pierwszych spotkaniach, które odbyły się w ministerstwie, ten program jest traktowany jako pilotażowy i będzie również poprawiany. Myślę, że pan generał to potwierdzi.

Pan prezes, bardzo proszę.

Wiceprezes Zarządu Głównego OSP RP Wiesław Leśniakiewicz:

Mam jeszcze postulat, jeżeli chodzi o program „Małego Strażaka”. Przejrzałem sobie, jakie są kierunki jego dofinansowania. Bardzo proszę, panie prezesie, o rozważenie możliwości dofinansowania obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych. W niektórych miejscach można dofinansować szkolenia do trzech dni. To też jest jeden z ważniejszych elementów, jeżeli chodzi o edukację młodzieży. Na tych obozach prowadzimy edukację nie tylko dotyczącą spraw bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ale również związaną z ochroną środowiska. Jeżeli państwo będą ewentualnie rozważać szerszy program i dedykowany przez wszystkie wojewódzkie fundusze, czy można również partycypować w obozy młodzieżowych drużyn pożarniczych i żeby powiatowe oddziały OSP mogły ubiegać się o środki? One są bardzo często współorganizatorami tego typu przedsięwzięć. Czy jest taki postulat kierowany pod adresem narodowego i wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję. Czy pan prezes Ryszka chce się ustosunkować? Rozumiem, że to zostało przyjęte do wiadomości?

Prezes WFOŚiGW w Warszawie Marek Ryszka:

Tak, do wiadomości, będziemy to rozważać.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Jeszcze raz wracam do programu, który jest tworzony przez oba ministerstwa. Tam też ten element ma się znaleźć. Myślę, że w ciągu miesiąca powinniśmy wiedzieć, jakie będą

środki i w jaki sposób będzie można je uzyskać na tego typu działalność. Sugeruję tutaj panu prezesowi kontakt roboczy, żeby nie powielać pewnych spraw. Byłoby dobrze, żeby programy wojewódzkich funduszy, narodowego funduszu i program międzyresortowy dobrze się uzupełniały.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Jeżeli nie ma, pozwolę sobie skierować jeszcze jedno pytanie do pana komendanta. Powracam do rozliczeń, do tego, jak to funkcjonuje. Jeszcze raz dziękuję panu generałowi, ale ta praca dotyczy przede wszystkim komendy powiatowej PSP – rozliczenia, wsparcia, pomocy przy różnego rodzaju przetargach, dokumentacji. Chcę spytać, jak pan komendant to widzi w skali kraju? Programów jest coraz więcej, dojdzie jeszcze program międzyresortowy. Mówiąc wprost, czy są jeszcze moce przerobowe i czy dacie radę? Proszę pamiętać, że to się nagrywa.

Zastępca komendanta głównego PSP Krzysztof Hejduk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, oczywiście, że założenie programu będzie realizowane przez Komendę Główną PSP udzielającą dotacji dla jednostki OSP, bo tylko tak komendant główny może funkcjonować. Wielokrotnie otrzymujemy zapytania, czy możemy dać dofinansowanie dla gminy czy jednostki samorządu terytorialnego. Niestety, my dajemy tylko jednostkom OSP. W tej chwili realizujemy dotacje w ramach krajowego systemu, dotacje ministra spraw wewnętrznych, środki z firm ubezpieczeniowych i wszystkie dofinansowania.

Jeszcze jedna sprawa. Obsługa związana z ustawą o ochotniczych strażach pożarnych, czyli świadczenie ratownicze dla druhów po 60. i 65. rokiem życia, też jest robione przez komendę powiatową. Tych zadań w zakresie obsługi czy pomocy druhom ochotnikom faktycznie przybywa i my na pewno będziemy wnioskowali o wspomóżenie ludzkie, bo tych zadań jest naprawdę coraz więcej. Mogę powiedzieć z punktu widzenia Komendy Głównej PSP, gdzie mamy specjalny wydział w biurze finansów, który obsługuje te dotacje. Natomiast nie ukrywam, że występują problemy kadrowe. Posiłkujemy się oddelegowaniem różnych komend, głównie z Mazowsza, do komendy głównej, bo jest najbliżej, w celu udzielenia dotacji czy rozliczenia. Następny program na pewno będzie wiązał się z dodatkowymi etatami do obsługi. Uważam, że ze względu w kwotę, którą obracamy, i bezpieczeństwo wydatkowania pieniędzy publicznych, to jest nieuniknione i konieczne. Każdego roku jesteśmy kontrolowani w tym zakresie przez NIK i do tej pory, zarówno za komendanta Leśniakiewicza, jak i teraz, nie było uwag do realizacji umów dotacyjnych dla OSP. Według mnie to jest transparentne, podział jest dokonywany na województwa na poziomie komendy głównej, na podstawie stałych wskaźników dla wszystkich, czyli to jest albo liczba strażaków albo wyjazdowość czy liczba mieszkańców w danym województwie. Wskaźniki są ogólnodostępne, a nie brane uznaniowo, więc nie można się do niczego przyczepić. To trafia do komend wojewódzkich. Komendy wojewódzkie działają podobnie, dzieląc to na powiaty, biorąc pod uwagę zasobność gmin.

Teraz chciałbym powiedzieć o zakupie samochodów, bo pojawia się wiele pytań, dlaczego dany samochód jest przekazywany tutaj, a nie gdzieś indziej? Bierzymy pod uwagę kilka argumentów. Po pierwsze, nie zawsze zasobność gminy jest priorytetem i w pierwszej kolejności dajemy czy dofinansowujemy samochód tam, gdzie gmina wyłoży większe pieniądze. Nie o to chodzi. Potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa jest również niezbędna dla gmin, które nie mają takich środków i wtedy wykorzystujemy inne źródła finansowania. Nie zawsze dofinansowanie z narodowego funduszu jest w wysokości 50%, biorąc pod uwagę nasze przymiarki do montażu finansowego. Jeżeli trzeba dać więcej z innych źródeł, my dokładamy dotacyjnie czy z odpisu firm ubezpieczeniowych. To jest istotne przy ogólnym podziale. To wszystko jest oparte na systemie w komendzie głównej, stworzyliśmy do tego odpowiednie oprogramowanie. Rozwijamy je, bo chcielibyśmy iść do przodu, wykorzystywać dzisiejszą technologię podpisu elektronicznego, gdzie nie trzeba używać papieru. Rozwijamy się i jednostki, które mogą, korzystają z tego. W komendzie głównej poszliśmy w pełną elektronizację i to idzie sprawnie. Doświadczenie przez ostatnie lata i rozwój powoduje, że coraz lepiej nam to wychodzi.

To wszystko, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, jeżeli pozwolicie, powiem dwa zdania do członków podkomisji, kończąc ten temat, bo widzę, że nie ma już kolejnych pytań w tym temacie, jeśli chodzi o wojewódzkie fundusze i narodowy fundusz. Chcę zasygnalizować i prosić o zgodę członków Komisji, żeby kolejne spotkanie, w zależności od tego, co będzie możliwe, było na temat rozporządzeń do ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Czekamy jeszcze na rozporządzenie odnośnie do legitymacji, komisja heraldyczna jeszcze się nie wypowiedziała. To byłby jeden z tych tematów. Chociaż, jak rozumiem, dodatki już ruszyły, będziemy o tym rozmawiali. To może być jeden z przyszłych tematów naszych spotkań. Drugi temat – myślę, że to wybrzmiało z tej rozmowy, ale to zależy, jak szybko prace będą się posuwały w zespole międzyresortowym – odnosi się do programu, jeżeli chodzi o wsparcie młodzieżowych drużyn pożarniczych. Wybierzemy pierwszy albo drugi temat w zależności od terminów, kiedy wyjdą te rozporządzenia.

Pani poseł się zgłasza, bardzo proszę.

Poseł Urszula Nowogórska (KP):

Oczywiście, panie przewodniczący, jest zgoda co do sposobu, formy i tematów do procedowania. Natomiast mam jeszcze jedno pytanie. Z ostatnich spotkań, o których wspominałam i wypowiedzi wychodzi na to, że są wnioski do składania dodatków emerytalnych w ramach ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, są przykładowe wzory oświadczeń świadków, które trzeba złożyć, aby wniosek był kompletny. Natomiast w ramach dokumentów wykonawczych nie ma jeszcze wzorów umów, które samorządy mają zawierać z jednostkami ochotniczych straży pożarnych. To jest sprawa dość paląca, w związku z koniecznością wydatkowania środków finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Dobrze byłoby, żeby w dokumentach wykonawczych pojawiły się wzory przykładowych umów. Jeżeli mogę prosić, zwracam się o to gorąco.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Pan komendant główny zgłasza się do odpowiedzi.

Zastępca komendanta głównego PSP Krzysztof Hejduk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, komendant Adam Konieczny już opracowuje te umowy. Nie wiem, czy to będzie w tym tygodniu, ale w najbliższym czasie, biuro prawne już opiniuje, one są przygotowywane. Musi być kilka wersji tych umów. Poza tym, jeśli my pokażemy i udostępnimy wzorcowe umowy druhom ochotnikom, każda gmina ma swojego prawnika, który musi to zaakceptować. Możemy pokazać i pomóc, ale umowa jest dwustronna i to musi być zaakceptowane. Oczywiście pracujemy nad tym, chyba że pani poseł chodzi o coś innego?

Poseł Urszula Nowogórska (KP):

Panie przewodniczący, ustawa o ochotniczych strażach pożarnych w jednym z artykułów mówi o tym, że wójtowie czy burmistrzowie, czy prezydenci mają obowiązek zawierania umów ze wszystkimi działającymi na ich terenie jednostkami OSP. Na zebraniach walnych są podejmowane uchwały upoważniające zarządy poszczególnych OSP do zawierania tej umowy z samorządami na funkcjonowanie OSP. Oczywiście prawdą jest, co mówi pan komendant, że każda gmina ma swojego prawnika i tak powinno być, natomiast to jest nowy dokument, który jest wymagany przez formułę prawną. Zdecydowanie opowiadam się za tym, żeby jak najszybciej taki wzór umowy był dostarczony do jednostek samorządów terytorialnych, z uwagi na to, że nikt nie ma wiedzy i doświadczenia, żeby w tym zakresie opracowywać taką umowę. Jako Państwowa Straż Pożarna musicie dać taki przykładowy dokument, podobnie jak daliście wzór wniosku, który składają druhowie ochotnicy. To jest nowy temat. Aby uniknąć niepotrzebnych komplikacji czy opóźnień, trzeba to zrobić jak najszybciej i jak najbardziej jednolicie. Tak mi się wydaje.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Jak rozumiem pana komendanta, w tym tygodniu albo do połowy przyszłego tygodnia powinno to trafić. Chcę, żebyśmy na posiedzeniu podkomisji rozmawiali, a nie pisali tych dokumentów, bo ktoś inny powinien się tym zająć. Na posiedzeniu podkomisji powinniśmy oceniać pewne sprawy i sygnalizować od dołu, jak dzisiaj to robimy. Sygnalizujemy

problemy, próbujemy wskazać pewne kierunki. Jak rozumiem, niedługo będziemy mieli spotkanie naszej podkomisji i wtedy będą już wszystkie dokumenty. Po to jesteśmy w terenie, rozmawiamy z druhami i z całą pewnością będziemy przekazywali nasze sugestie.

Zgłasza się pan prezes, proszę uprzejmie.

Wiceprezes Zarządu Głównego OSP RP Wiesław Leśniakiewicz:

Kontynuując myśl pana przewodniczącego o odbiurokratyzowaniu i odciążeniu trochę komendy głównej, być może powinniśmy wrócić do sytuacji, gdy związek dysponował środkami z firm ubezpieczeniowych w wysokości 54%. To też był jakiś element wspierania związku, a poza tym, ułatwiłoby to przekazywanie środków do jednostek OSP. Wtedy nie było takich obciążeń biurokratycznych na tym etapie. Pamiętam z własnego doświadczenia. Dziękuję.

Zastępca komendanta głównego PSP Krzysztof Hejduk:

Muszę odnieść się do słów pana generała. Radzimy sobie, panie komendancie. Mówiłem o dotacjach w ramach krajowego systemu, a nie o firmach ubezpieczeniowych. Poza tym, powiem więcej, dzisiaj nowy sposób, funkcjonujący od 2017 r., czyli zmiana sposobu przepływu środków z firm ubezpieczeniowych do komendanta głównego nakłada obowiązek i co do złotówki jest rozliczane 50% na OSP i 50% na PSP, jak mówi przepis. Uważam, że komendant powiatowy ma możliwości i najbardziej zna środowisko. On wie najlepiej, gdzie i do której jednostki na terenie swojego powiatu zadysponować pieniądze. Myślę, że to jest wystarczające. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Hreniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Niedługo spotkamy się po raz kolejny. Dziękuję. Szanowni państwo, zamykamy posiedzenie.